

עולם הערבים והאסלאם

(לבתי ספר עבריים)

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה : שתיים (120 דקות).

ב. מבנה השאלון : בשאלון זה ארבעה חלקים :

חלק א' – מבוא להכרת האסלאם :

חלק ב' – עידן האימפריות - שאלות :

עליך לענות על שלוש שאלות משני החלקים הראשונים. לפחות שאלה אחת מכל פרק! (20X3)

חלק ג' – עידן הח'ליפות והאימפריות - מושגים

חלק ד' – סוריה ולבנון מושגים או ירדן, ערב הסעודית ומדינות המפרץ - מושגים

עליך לענות על שלושה מושגים משני החלקים השניים. לפחות מושג אחד מכל פרק! (15X3)

ג. חומר עזר מותר בשימוש : אין.

ד. הוראות מיוחדות : 1. קרא את השאלות בעיון, וענה אך ורק על מה שנשאלת.

2. ענה אך ורק על הדפים המצורפים למבחן - משני הצדדים!

3. המלצה לחלוקת זמן : לכל שאלה – כ-20 דקות, ולכל מושג כ-5 דקות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים וכדומה).

רישום טיוטות כלשהן על דפים מחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

עולם הערבים והאסלאם
קיץ תשפ"א
מבחן בגרות – שאלון 019281

חלק א': עליך לענות על שתיים מהשאלות 1-4. לכל שאלה 15 נקודות:

1. פרק א' – מחמד וראשית האסלאם – ההג'רה

- א. הצג שתי מסורות הנוגעות למחמד שמעידות על כך שהוא נועד להיות נביא, והסבר את הסימנים בהן לייעוד זה שלו (8 נקודות).
- ב. תאר את ההתגלות למחמד בשנת 610 ואת תגובת אנשי מכה להטפותיו (7 נקודות).

2. פרק א' – מחמד וראשית האסלאם – קרבות הנביא

- א. הצג קרב אחד בין מאמיניו של מחמד לאנשי מכה והסבר את חשיבותו להתפתחות האסלאם (6 נקודות).
- ב. האם לדעתך, הסכם ח'דיבה היה הפסד או ניצחון למחמד ומאמיניו? בסס תשובתך על שני טיעונים לפחות (9 נקודות).

3. פרק ב' – התפתחות דת האסלאם – שורשי ההלכה

קרא את החדית' שלפניך וענה על השאלות שאחריו:

מפי אבו-הורירה (ר), שאמר: אמר הנביא (צ): "מי שאינו נוטש את דברי-השקר, הרי אללה אינו צריך שהוא מלהפסיק מלאכול ומלשתות."... (מתוך אל-בוחי'ארי)

- א. הצג, בהתבסס על החדית', מהי המצווה המוטלת על המאמין. הסבר את החשיבות של מצווה זו (9 נקודות).
- ב. הסבר את מנגנון הביקורת המסלמי על החדית' (6 נקודות).

4. פרק ג' – עידן האימפריות

- א. הצג דרך אחת לבחירת הח'ליף ושלשה תפקידים הנדרשים ממנו.
- ב. הצג שלוש פעולות עיקריות שעשה הח'ליף המדגים עליו למדת.

חלק ב': עליך לענות על שתיים מהשאלות 10-13. לכל שאלה 15 נקודות:

5. פרק א' – מצרים – אנואר סאדאת

- א. הצג את מדיניות האנפתאח של הנשיא סאדאת והסבר את השינויים שהיא יצרה בכלכלת מצרים.
- ב. הצג את משמעות מלחמת אוקטובר 1973 (מלחמת יום הכיפורים) עבור מצרים והסבר את התוצאות וההשלכות שלה.

6. פרק ב' – איראן

- א. הצג שתי סיבות למהפכה האסלאמית באיראן בשנת 1979.
- ב. לדעתך, האם המהפכה האסלאמית באיראן היא מהפכה פוליטית בלבד או מהפכה בשיעה עצמה? בסס דעתך על שני טיעונים.

7. פרק ב' – מצרים – חסני מבארכ

- א. הסבר את הבעיה הדמוגרפית עמה התמודד מבראכ בתקופת נשיאותו ואת השלכותיה על הכלכלה המצרית.
- ב. הסבר את אופן התמודדותו של מבארכ עם גורמי התנגדות פנימיים במצרים.

8. פרק ג' – תורכיה – התבונן בקריקטורה שלפניך וענה על השאלות שאחריה:

אתא תורכ בוחר את הנציגים לפרלמנט התורכי בשנת 1923 (מתוך: "הירחון האירופי ללימודים תורכיים")

- א. הצג שתי רפורמות משני תחומים שונים שביצע מצטפא כמאל בתחילת דרכו כדי להפוך את תורכיה למדינה מערבית ומודרנית.

ב. נתח את הקריקטורה והסבר את הקשר שלה לחומר הנלמד. האם לדעתך, פועלו של כמאל עולה בקנה אחד עם הרפרומות שביקש לבצע?

חלק ג': עליך לענות על שניים מתוך ארבעה מושגים בעידן האימפריות (9-13), לכל מושג 10 נקודות:

9. אמצאר

10. פרמאן

11. הברמכים

12. סלטאן

13. יניצ'רים

חלק ד': בחר באחד מהנושאים שלפניך, וכתוב בקצרה על שניים מתוך חמישה מושגים (14-18), או על שניים מתוך חמישה מושגים (19-23). אין לענות על מושגים משני הנושאים. לכל מושג 10 נקודות:

ירדן, ערב הסעודית ומדינות המפרץ

19. מדיניות ירדן בנוגע לירושלים

20. המלך עבדאללה השני

21. משבר הנפט 1974

22. איחוד האמירות הערביות

23. האיום השיעי

סוריה ולבנון

14. חאפז אל-אסד

15. הפיכת פברואר 1966

16. הפלסטינים בלבנון

17. מוסא אלצאדר

18. מלחמת לבנון השנייה

בהצלחה!